

Zaaknr. 1043674
Kenmerk 1059648

Onderwerp: Antwoord op vragen PvdD over 'Internationalisering waterketen'
Portefeuillehouder: J.P.M. de Beer
Programmadirecteur: M. van Overveld

Voorgeschiedenis

De portefeuillehouder heeft in de Commissie Waterketen van 25 maart 2026 laten weten dat hij een aantal onderwerpen van de groslijst bij de voorraadagenda schriftelijk wil afdoen. Het onderwerp "Internationalisering waterketen" is er daar één van. Het is op verzoek van de fractie van de Partij voor de Dieren in de groslijst opgenomen.

De portefeuillehouder en het AB-lid de heer Maas hebben hierover met elkaar contact gehad. De heer Maas heeft op 11 mei 2026 per email een nadere duiding van het onderwerp gegeven door vragen naar de portefeuillehouder te sturen, waarop de fractie PvdD schriftelijke antwoorden wil ontvangen. Met deze AB-mededeling delen wij de antwoorden op de vragen met het hele algemeen bestuur.

Schriftelijke vragen van PvdD aan de heer De Beer ontvangen per mail op 11 mei 2026 over internationalisering waterketen:

Eerder hebben we de volgende (nog openstaande) rondvraag gesteld:

In een STOWA-rapport uit 2015 staat beschreven hoe Duitsland en Zwitserland werken met Kompetenzzentren: netwerkorganisaties waar waterbeheerders en wetenschappelijke instellingen kennis uitwisselen. En het blijft niet bij papier: in Duitsland draait poederkool op tientallen rwzi's mee om microverontreinigingen te verwijderen.

In 2019 kondigde STOWA in het Innovatieprogramma Microverontreinigingen aan dat Nederland ook zo'n netwerkorganisatie nodig had, niet in de laatste plaats om het buitenland 'naar binnen' te halen.

Helaas, in de evaluatie van dit microverontreinigingenprogramma uit 2024 viel geen woord meer over die netwerkorganisatie.

Daarom onze vragen:

- 1. Is die netwerkorganisatie überhaupt opgericht?**
- 2. Zo ja, zijn er buitenlandse afgevaardigden - bijvoorbeeld vanuit die Kompetenzzentren – aangesloten?**

Daarop dus nog graag schriftelijke terugkoppeling.

Verder: ons (mogelijk rooskleurige) beeld is dat Duitsland en Zwitserland al flinke stappen in de waterketentransitie hebben gezet. Een kans dus om internationaal van elkaar te leren.

We geven één voorbeeld ter illustratie van wat ons bekend is:

Ons gewezen burgerlid Claudia had het met een ambtenaar over de Duitse start-up Variolytics.

Variolytics heeft een (gepatenteerde) meet- en analysetechnologie voor RWZI's ontwikkeld. Hun technologie bestaat uit drie niveaus met als resultaat minder uitstoot en energiebesparing.

1. Meten van emissies in realtime

- continu meten van methaan (CH₄) en lachgas (N₂O)
- ook op plekken waar dat normaal nauwelijks gebeurt (riool, slibverwerking, beluchting)

2. Data → inzicht

- software analyseert waar emissies ontstaan
- identificeert "hotspots" in het zuiveringsproces

3. Sturen/ optimaliseren

- operators kunnen processen aanpassen: beluchting, slibverwerking, biologische processen

Het gaat hier ons niet zozeer om dat we precies *dit* systeem moeten omarmen, maar zijn we benieuwd

3. *Hoe de Unie van Waterschappen en ook waterschap Brabantse Delta het internationale speelveld scherp op de radar krijgt, houdt én benut.*

Antwoord op de vragen 1 en 2:

Er is geen formele netwerkorganisatie door Stowa opgericht die structureel met het buitenland samenwerkt. STOWA is bij uitstek de netwerkorganisatie van de waterbeheerders. Er zijn geen buitenlandse afgevaardigden structureel aangesloten bij dit netwerk. Er wordt wel degelijk kennis uit het buitenland binnengehaald op meerdere manieren.

Antwoord op vraag 3:

Brabantse Delta participeert actief in onderzoeken begeleid door STOWA. De opdrachtnemers van STOWA-onderzoeken moeten ook literatuurstudies uitvoeren. Bij de literatuurstudies wordt gekeken naar ontwikkelingen zowel bij binnenlandse en buitenlandse instituten en bedrijven.

Bij STOWA wordt vervolg gegeven aan het Innovatieprogramma Microverontreinigingen uit RWZI - afvalwater (IPMV) in verschillende trajecten. Bij verschillende waterschappen wordt gewerkt aan een eerste full-scale ontwerp, bouw en in-bedrijf-name van technologie onderzocht in het IPMV om medicijnresten te verwijderen. De kennis gegenereerd in de IPMV-vervolgtrajecten wordt in Communities of Practice (CoP's) met alle waterschappen gedeeld.

Bij meerdere onderzoeken (bijvoorbeeld lachgas en vivianiet), wordt samenwerkt met internationale partijen. Brabantse Delta werkt samen met Variolytics (Duitsland) om de lachgasvorming- en emissie op RWZI Dongemond in beeld te krijgen. Het waterschap werkt ook veel samen met AM-Team (België) op het gebied van modellering.

Via STOWA is het waterschap aangesloten bij Isle Utilities (UK), waar onderzoek en eindgebruikers (zoals de waterschappen) samenkomen in een internationale context. Via dit platform heeft het waterschap al meerdere internationale samenwerkingen opgestart

Brabantse Delta is ook officiële partner van WETSUS, het Europese "center of excellence" voor duurzame water technologie. Het is een netwerk en een samenwerkingsorganisatie waar onderzoek,

innovatie, opleiding en kennisdelen bij elkaar komen. Leden zijn Europese overheden, waterbeheerders, universiteiten, kennisinstituten en internationale bedrijven.

Datum: 18 augustus 2026